

ПРЕДГОВОР

Прије три године UNDP је објавио Извјештај о хуманом развоју о младима. Група УН-ових агенција је припремила нови извјештај са ажурираним подацима до којих се дошло путем анкетног истраживања. Циљ је био да се задржи пажња на питањима младих и да се сагледа евентуални напредак.

Једно питање које је истакнуто у Извјештају за 2000. годину односило се на податак да 62% младих жели отићи из БиХ. То је био први сигнал који је указао на потребу активног дјеловања како би се спријечио одлазак генерације која представља будућност БиХ. Сада је крајње вријеме да се предузму мјере. Анализа урађена у овом Извјештају баца ново свјетло на исто питање. Међутим, још увијек 24% младих каже да би жељели заувјек отићи из БиХ. Ово се може схватити као велики напредак у поређењу са претходним истраживањем, с тим што таква претпоставка не води до прецизног закључка, с обзиром да у претходној анкети није прављена разлика између младих који би вољели отићи заувјек и оних који би се једног дана жељели вратити. Још увијек је увелико забрињавајућа чињеница да свака четврта млада особа прижељкује да напусти земљу и да се у њу никад не врати. Овај проблем би се једино могао ријешити квалитетнијим стимулансима заостанак младих у БиХ. Другим ријечима, потребно је побољшати њихове животне увјете. Овај проблем се не може ријешити на једноставан начин. У Извјештају су дате препоруке за све оно што је могуће урадити у различитим сферама живота да би се подузели кораци у правом смјеру.

Са позитивне стране, уочен је одређени напредак у развоју омладинске политике унутар влада у БиХ. Један примјер је увођење функције савјетника за питања младих. Такођер је охрабрујућа енергичност неколико организација из оквира грађанског друштва које се баве питањима младих, које су укључене у дијалог у БиХ. Али, цијеловита омладинска политика још увијек не постоји, због чега још доста остаје да се уради у погледу укључивања младих у све форуме у којима се доносе одлуке релевантне за њихов статус и будућност. Очигледан примјер је процес реформе стратегије образовања у цијелој земљи, који тече уз врло мало учешће младих.

Општа економска политика и административне баријере такођер утичу на младе. Шокантан је податак да је 38% младих или одустало од отварања приватних фирми или је било обесхрабрено да чак и покуша урадити нешто у том правцу, управо због комплицираних процедура.

Највећи ослонац будућности Босне и Херцеговине јесте њена омладина. Али се он мора обезбиједити кроз инвестиције, да се не изгуби његова вриједност, или да не нестане. Другим ријечима, фокус и средства се морају усмјерити на младе и млади се морају озбиљно схватити. Надам се да ће овај Извјештај послужити као практични инструмент свакоме ко је укључен у утврђивање омладинске политике, на основу којег ће сагледати могућности побољшања ситуације у којој се млади данас налазе. Збир појединачних позитивних примјера може довести до огромног напретка.

Хенрик Колструп,
Резидентни координатор УН-а